

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 Ft
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 Ft

PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekkzámla: 52.868.

FAJVÉDELEM

Ha egy nemzet nagyságát akarjuk megállapítani — mondotta Radocsay László igazságügyminiszter a házassági törvényjavaslat vitájában — nem szabad egyedül gazdasági vonatkozású kérdéseket szem előtt tartani csupán. Nemcsak a népeséget, vagy csak a területet kell nézni, bár ezek is fontosak, hanem ezenkívül bizonyos erkölcsi erőket is, amelyek együttesen a nemzetet adják.

Nem kétséges — folytatta —, hogy az erkölcsi erőnek fundamentuma az ép lélek, s azt sem kell bizonyítani, hogy ép léleknek csak ép testben van biztonságos hajléka. Ha tehát mi ezeréves nemzeti létünk következményeként a második ezeresztendő alapjait is le akarjuk rakni, gondoskodnunk kell erkölcsi erőink, erkölcsi tőkénk gyarapításáról és megóvásáról. Mindennél fontosabb tehát az eugenetika, aminek nemzeterősítő értékét már a kezdetleges barbár kor is felismerte, s a maga bárdolatlan módszere szerint az újszülöttek között végzett szelekciót az életképtelen, betegnek látszóknak a „Taigetos“-ra ítélésével.

A mai kor emberének másként kell fajtáját nemesíteni, másként kell — ha szabad így mondani — okoszerű tenyésztést rendszerezíteni. A módszer mindenekelőtt a nemkívánatos fajokkal (például zsidó) való vérkeveredés megakadályozása, másrészt gondoskodás arról, hogy utódok csak egészséges szülőktől származhassanak. Nem szabad és nem is lehet ennek a problémának egyéni és érzelmi mozzanataival foglalkozni, mert ha valahol, itt áll a régi rómaiak törvénye: az állam, a nemzet az összes törvények között a legfontosabb.

Elemi kötelességünk, hogy

ennek az országnak minél több éptestű és éplelkű polgára legyen, mert ebben rejlik a nemzet nagysága. El kell hát kezdenünk a munkát, s gondoskodni kell arról, hogy minél kevesebb

ember szenvedjen az apák bűneiért, s rendezni, igenis kötelezővé tenni azt, amit minden intelligens, utódaival szemben felelősséget érző, keresztény magyar ember eddig is és önként is megtett!

A Légoltalmi Liga munkája és társadalmunk

IRTA: KORIM KÁLMÁN, A LÉGOLTALMI LIGA HELYI ELNÖKE

Mindenki előtt tudott dolog, hogy a most dúló világháború totális jellegű. Ez azt jelenti, hogy a nemzet érdekeit és határait nemcsak a hadsereg fegyverei védik és biztosítják, hanem az egész polgári társadalomnak ki kell vennie részét a nemzet életéért és jövőjéért folytatott küzdelemből. Az előző világháború tapasztalatai szomorúan bizonyítják, hogy a harcerekén elért legfényesebb sikerek és legragyogóbb győzelmek is kétségesekké válhatnak, sőt megsemmisülhetnek, ha a hátrország lakosai, azaz a polgári társadalom tagjai nincsenek megszervezve, figyelmeztelenek és honvédelmi szempontból előkészületlenek.

Ez a megállapítás a mai háborúban különösképpen érvényes, annál inkább, mert a légi fegyverem, a repülőgépek előtt nincsenek akadályok. Egyik napról a másikra az egész ország területe hadszíntérré változhatik át és ezért a polgári lakosságnak ugyanúgy fel kell készülnie a harcra, mint a honvédségnek. Ma voltaképpen mindenki katona és honvéd.

A Légoltalmi Liga feladata éppen az, hogy a polgári lakosságot előkészítse erre a harcra, főképp a légitámadások elleni védekezésre szellemi, erkölcsi, szociális és gyakorlati téren egyaránt. Ennek a honvédelmi munkának módjait, közelebbi feladatait ezúttal nem kívánom részletezni. Hiszen azokat már mindenki ismeri, különösen amióta városunkban is megtartatták a légoltalmi tanfolyamok. Mindenki tudja, mi a kötelessége, feladata és tennivalója. S remélhető, hogy általában mindenki tisztában van e feladatok jelentőségével és nagy horderejével.

Most inkább polgárságunk lelkiismeretéhez és nemzeti öntudatához szólok. Meg kell alapítanom, hogy társadalmunk tagjai között vannak többen,

akik a légoltalmi munkát lekiicsinylik, ezt a nemzetvédelmi erőfeszítést jelentőségében csökkenteni törekcsenek. Úgy beszélnek egyesek, mintha az örök béke hónapban élnének, nem pedig a legrettenetesebb világégés közepette. Ki kell mondani, hogy városunkban is vannak bomlasztó elemek, akik suttogásukkal és lekiicsinylő beszédekkel megtörni igyekeznek a polgárság erkölcsi erejét és ellenálló képességét.

Ennek meg kell szűnnie a nemzet egyetemes érdekében!

De ezen túlmenően pozitív irányban is fel kell ébreszteni a társadalom lelkiismeretét. A nemzeti hit és öntudat mellett meg kell lenni a lelkekben az áldozatkészségnek is. Áldozathozatal nélkül semmiféle cél el nem érhető. Legkevésbé a nagy nemzeti célok. Gondoljunk csak a nagy baráti nemzetre, Németországra. Evek hosszú során át milyen bámulatos önfegyelmel és lelkesedéssel hozta meg a legnagyobb áldozatokat munkában, időben, energiában és pénzben, csak azért, hogy a döntő küzdelmek idején a legragyogóbb sikereket arathassa és a legszebb eredményeket érhesse el a harcokban éppúgy, mint a társadalmi élet fölépítésében.

Mi sem vagyunk alábbvaló nép. Történelmünk bizonyítja, hogy a sorsdöntő időkben tudunk nagyok és áldozatos lelkűek lenni. Mutassa meg Szarvas népe is, hogy megértette az idők szavát és hitével, fegyelmességével és áldozatos lelkületével hozzájárul a jelenlegi küzdelem veszélyeinek az elhárításához és a végső győzelem kivívásához. Legyen a mi jelszavunk is: Hinni, engedelmessé válni és küzdeni! S így győzni fogunk és a győzelem alapján kialakult szebb jövőben mindenki megteheti egyéni boldogságát és fáradozásainak gazdag gyümölcseit!

Mezőgazdasági termeléssel és gazdálkodással kapcsolatos legújabb rendeletek

A gabona- és lisztforgalom szabályozása. A kormány most kiadott új rendelete szabályozza a gabona és liszt forgalmát. E rendelet szerint gabona alatt a búza, a rozs, kétszeres, a zab és a kopasz árpa kivételével az árpa értendő. Mindenkinek, aki gabonát gépi erővel vagy járgányos cséplőgéppel csépel, mázsakönyvet, cséplési naplót és eredménylapot kell vezetnie. A kézi erővel vagy nyomtatással cséplő csak cséplési eredménylapot köteles kiállítani. Akinek idej termései gabona jut a birtokába, az köteles gabonalaport kiállítani, amelyben feltüntetendő minden eladás és öröklés. A gabonafelesleget legkésőbb ezévi október hó 31-ig kell a vásárlásra jogosultaknak eladásra felajánlani. Gabonavásárlásra a Hombár, valamint ennek fő- és albizományosai és a kijelölt malmok jogosultak. A kereskedelmi örülésben kiörölt lisztet a malomnál zároltnak kell tekinteni. A honvédség ellátását a közellátási miniszter a Hombár útján bonyolítja le. Búzárt, rozst és kétszerest takarmányozási vagy szeszifőzési célra felhasználni nem szabad. Sörárpát és ipari árpát csak a közellátási miniszter által kijelölt gyárakban és üzemekben dolgozhatnak fel. Gabonát és lisztet az egész ország területén csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. Ahol gabonahiány van, onnan a gabona elszállítását a közellátási miniszter, aki a közellátási kormánybiztos útján gondoskodik az ellátatlan lakosság ellátásáról, megtilthatja. A rendelet intézkedik a vámörlelésről és közli a szigorú büntetőrendelkezéseket.

A bércseplési díjak. Az árkormánybiztos ezévi is rendelettel szabályozta a bércseplésnél felszámítható díjak nagyságát. A megállapított cséplési rész magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplőtető gazda adja, maximálisan 5,5 százalék, ha pedig az üzemanyagot a géptulajdonos gondoskodik 6,5 százalék, a nem magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplőtető adja, 5 százalék, ha pedig az üzemanyagot a géptulajdonos gondoskodik, 6 százalék. A megállapított díjakból fizeti a cséplőgéptulajdonos a gépkezelőket

Ara 10 fillér

és az etetőket is. A gép kiszolgálására szerződött munkáscsapatnak a hatóság előtt kötött szerződésben megállapított járandóságát külön lehet felszámítani. A részes munkások százalékát a törvényes rendelkezések ezidénre 35 százalékban állapították meg abban az esetben, ha azok a cséplőtők éllemlen dolgoznak, ha azonban éllemezéről maguk gondoskodnak, 4, illetve 44 százalékban, aszerint, hogy eleve átoros, vagy anélkül működő cséplőgép mellett dolgoznak.

A cséplőgéptulajdonos tenni valói. Mindenkinek, aki gabonát gépi erővel vagy járgányos cséplőgéppel csépel, mázsakönyvet, cséplési naplót és cséplési eredménynaplót kell vezetni. Akik kézierővel, vagy nyomtatással csépelnek, csak cséplési eredménylapot kötelesek kiállítani. Mindenki köteles gabonaplót kiállítani, akinek idejéig gabona jut a birtokába, s a lapon feltüntetendő minden eladás és öröltetés. A gabonafelesleget legkésőbb október hó 31-ig kell a gabonavásárlásra jogosított malmoknak bejelenteni, illetve vételre felajánlani. A kereskedelmi öröltésben kiörölt lisztet a malomnál zároltnak kell tekinteni. Búzát, rozsot és kétszerest takarmányozási vagy szeszfőzési célra felhasználni nem szabad. Sörárpát és ipari árpát csak a közellátási miniszter által kijelölt gyárak és üzemek dolgozhatnak fel. Gabonát és lisztet az ország egész területén csak szállítóigazolvánnyal szabad szállítani. A rendelet igen fontos része azt határozza meg, hogy mire kell ügyelnie a cséplőtulajdonosoknak az idejéig csépléskor. A ki-cséplést gabonát a géptől való elvitele előtt meg kell mérni és minden mázsálás eredményét be kell írni a mázsakönyvbe, feljegyezve egyúttal a zsákok számát is. A mázsakönyvből naponként és gazdánként az összesített eredményt be kell írni a cséplési naplóba, amikor pedig a gazda egész termését elcséplették már, sor kerül a cséplési eredménylap kitöltésére. A napi cséplési munka befejezése után még aznap este kell bevezetni az eredményt a cséplési naplóba. Amikor pedig egy-egy gazdánál a cséplés befejeződött, ki kell állítani a cséplési eredménylapot, amelyen feltüntetendő a cséplőtő gazdaságának egész területe az elcséplést terménnyel bevetett terület nagysága, továbbá az, hogy az elcséplést mennyiségből mennyit kaptak a géptulajdonos munkásai, a gazda munkásai és végül mennyi készlet maradt a cséplőtő gazdának. Az eredménylapok hetenként hétfőn küldendők be az illetékes községi elöljáróságokhoz. Ha a cséplőgéptulajdonos hétközben más község területére megy csépelni, előbb a még be nem szolgáltatott eredménylapokat meg a következő hétfő előtt

be kell küldenie. Hogy a gazda gabonaplaphoz, s ennek alapján még a cséplés befejezése előtt vámörlesi engedélyhez juthasson, a cséplőgéptulajdonos köteles cséplés közben részeredményt magában foglaló eredménylapot kiállítani a gazda kívánságára. A cséplési eredménylapon büntetőjogi felelősség mellett a cséplőtő gazda, a cséplőgéptulajdonos, vagy megbízottai és a munkásállalkozók igazolják aláírásaikkal a feltüntetett adatok helyességét. A terményrendelet utasításait

feltétlenül és szigorúan be kell tartani, mert a csépléseket az egész ország területén a lehető legpontosabban ellenőrzik.

Az új búza ára. A napokban szabályozták az új búza árát, is, és pedig akként, hogy a 78%-os szokványos tisztaságú búza árát 30 P-ben állapították meg. A 80 százalékos búzánál 1—150 P mázsánkénti felár számítható. Aki búzáját f. évi okt. 31-ig fel nem ajánlja vételre a Hombár, vagy megbízottjainak, fenti ár 10 százalékkal csökkentet értékét kapja.

Példanélküli siker a Jud Süss békésszentandrásai előadásain

Szarvasról közel 4.000 ember nézte végig a grandiózus filmet

Mint a régi békevilág esti korzója, úgy festett három napon át (szombat, vasárnap és hétfőn) a Szarvas—Békésszentandrás i műút; 20—30-as csoportok igyekeztek ki kerékpáron, autón, kocsin, egyéb járművön és gyalog, hogy a szentandrásai mozitulajdonos, Ordelt Rezső jóvoltából megnézhessék azt a hatalmas filmalkotást, amely a ma legaktuálisabb problémáját a zsidókérdést, s annak megoldási szükségességét és mikéntjét vetítette vászonra olyan megdöbbentő erővel és olyan hatással, amire példát a film történetében alig találunk. Tolongott, tülekedett a tömeg különösképpen a szarvasi vendégek,

hogy részesei legyenek annak felvilágosító és propagandatív hatásnak, amelyet ez a film minden fajtáját igazán szerető keresztény emberre gyakorol. Érdekes volt ezt a filmet megnézni, már csak azért is, hogy abban összesűrítve láttuk azt a sok-sok találékonysággal elindított és folytatott harcot, amelyet a „választott nép” tervszerűen, eszközválogatás nélkül viv világhuralmi törekvéseinek megvalósítása érdekében. Köszönjük Ordelt Rezsőnek ezt a pár estét. Gazdagabbak lettünk tapasztalatunkban s öntudatosabbak hitünk és fajtaszeretünkben.

Kihirdették a statáriumot

A kormány rendeletet adott ki a rögtönbiráskodás kiterjesztése és kihirdetése tárgyában.

A statáriális bíráskodás kiterjed az ország egész területén úgy a polgári, mint a honvéd büntetőbíráskodás körében, a felségsértés, hűtlenség, lázadás büntettére, beleértve a szövetkezést és a felbujást is, a löfögyver, robbanószer használatával elkövetett gyilkosságra és szándékos emberölés büntettére és az ily cselekmények elkövetésére irányuló szövetkezésre, a közegészség elleni büntettek, gyújtogatás és vízáradás büntettére, vaspályákon, táviridán, hajókon és légi járműveken, villamos berendezéseken és vezetékeken elkövetett közveszélyű cselekményekre.

Statáriális bíróság ítélkezik a hatóságok, illetve a hatósági közegek ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak büntettében is, továbbá a robbanószer és robbanóanyag előállításával, tartásával és használatával

elkövetett bűncselekmények ügyében.

Ugyancsak statárium alá esnek a munka folytonosságának megnehezítése és megghiúsítása által elkövetett büntettek olyan értelemben, hogy a cselekmények kezdeményezői és vezetői esnek rögtönbiráskodás alá. Abban az esetben, ha a büntetett munkaszándékos hibás, vagy hiányos végzésével, vagy rongálással követik el, a tettesek is statáriális bíróság elé kerülnek.

Kihirdették még a rögtönbíráskodást a honvédelmet veszélyeztető rongálás büntettére, a katonai vezetővel szemben elkövetett engedetlenség és tetteleges bántalmazás büntettére, végül a légvédelmi készültséggel kapcsolatos elsötétítés, úgyszintén a légiradó alatt elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés, súlyos testisértés, lopás és rablás büntettére s ezen bűncselekmények kísérlettére is.

Képviselőnk volt a házassági törvény előadója

A közelmúlt napokban tárgyalta le a képviselőház a nagyjelentőségű, fajtánk tisztaságának megóvását célzó törvénytervezetet, a házassági javaslatot. Örömmel és büszkeséggel tölt el bennünket, hogy ennek az óriási fontosságú javaslatnak az előadója dr. vitéz Zerinváry Szilárd, kerületünk szeretett országgyűlési képviselője volt, aki ebbeli minőségében különös eredményességgel csillogtatta meg nemcsak szónoki készségét, de jogi felkészültségét is.

Munkásvédelmi intézkedések

Felemelték a katonai családi segélyt

A kormány még a múlt évben rendeletet adott ki, amely szerint az aratási, cséplési munkára elszerződött, de bevonult munkás helyett az otthonmaradtak elvégezni voltak kötelesek. A többlet munkáért az otthonmaradtak a bevonultakra eső munkabér felét kapták a rendes részjárandóságukon felül, míg a másik felét a bevonult kapta. A hatóságokhoz intézett földművelésügyi miniszteri rendelet szerint ezt a rendeletet ez idén is alkalmazni kell.

Újra szabályozták a katonai családi segélyt is. Nevezetesen akként, hogy a rendes, tényleges szolgálatot teljesítő felesége július 1-től 12 P-t, a gyermekek pedig 8 P-t kapnak, míg a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonultak felesége az eddigi 12 P helyett 16 P-t, a gyermekek pedig fejenként 10 P katonai segélyt kapnak. Egyéb vonatkozásban a régebbi rendelkezésekben foglaltak az irányadók.

Csak vámörlesi tanusítvánnyal lehet gabonát öröltetni

Az új gazdasági évben gabonát csak az vámöröltethet, aki vámörlesi tanusítvánnyal rendelkezik. Ez a tanusítvány a gabonalapon van s mindenki számára kiállítja a községi elöljáróság, ha valamilyen jogcímen gabonához jutott. A vámörlesi tanusítvány kiállítását általában a gabonapló kiállításával egyidőben történik a vámörlésre jogosultak részére.

A gazda már cséplés közben kérheti a cséplőgéptulajdonostól az eddigi cséplési eredményről eredménylap kiállítását amelynek alapján aztán a községi elöljáróság kiállítja a gabonaplót és a vámörlési tanusítványt. Ez esetben a gazdának két eredménylapja lesz, az egyik részeredményt mutat, a másik a cséplés befejeztével a teljes eredményt igazolja. A cséplés közben kiállított vámörlési tanusítvány alapján a gazda az egész gazdasági évben meghatározott mennyiségű gabonát vámöröltethet.

**Nyomtatványt
gyorsan készít
a Müller-cég!**

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ó-templomban vasárnap reggel 8 órakor tót, délelőtt 10 órakor magyar, az újtemplomban 8 órakor tót istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap és ünnepnap 8 órakor diák-mise. 9 órakor csendes mise. 10 órakor szentbeszéd, nagymise, délután 3 órakor litánia. Köznapokon negyed 8 órakor csendes mise.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

— **Haldíkozás.** Czinkóczy Mihály gazdálkodó f. hó 4-én, rövid, de súlyos szenvedés után 65 éves korában elhalálozott. A megboldogult komoly, építő, rendkívül szorgos és értékes tagja volt a helyi kisgazda társadalomnak, s élénk résztvevő e társadalmi réteg egyesületi életében is. Meggyőződéses, erős harcosa volt a jobboldal, gondolatnak. Temetése, amelyen a helyi Kisgazdakör és a jobboldali pártok tüstületileg képviseltették magukat, f. hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor ment végbe óriási részvét mellett. Az elhunytban Czinkóczy Mihály m. kir. hadnagy szeretett édes atyját, Öltevényi János kiadói hivatali munkatársunk felejtethetetlen emlékü apósát gyászolja.

— Júniusban ötezer tonna anyagot eredményezett a meggyorsított ócskavas gyűjtés. A fokozott ütemben megindult ócskavas és fémhulladék gyűjtés júniusban közel ötezer tonna anyagot eredményezett. Ez az eredmény elsősorban annak tudható be, hogy a Fémgyűjtő a nagyobb szükségletre való tekintettel az egész ország területén átszervezte és meggyorsította a gyűjtést. Kora tavasz óta kétezernegyszáz huszonöt községben tartott vasnapot a Fémgyűjtő. Júliusban főleg a városokban folyik a gyűjtés és csak a mezőgazdasági munkák befejezése után kerül sor a falvakra.

— Csak leszerződött tanoncok járhatnak ipariskolába. A legújabb rendelkezések szerint az iparostanonciskolába csak leszerződött tanoncok járhatnak. A próbaidős, családtag-tanoncok tehát leszerződésükig nem látogathatják az iskolát, amely pedig gyakorlati irányú intézet elsősorban, s fontos szerepet tölt be az iparostársadalom utánpótlási részének nevelése tekintetében.

— Sósavat ivott egy szarvasi cigányasszony. Gyulán a kórházban ápolják Rác Mihályné, szarvasi cigányasszonyt, aki e hó 1-én öngyilkossági szándékból sósavat ivott. Rácné azért követte el tettét, mert férjétől különváltan él és régen fáj neki, hogy ura más asszonnyal fogott össze. Legutóbb férje vadházastársával nézeteltérése támadt, amiért Rácné feljelentést akar tenni a vadházastárs ellen, de férje megfenyegette, hogy „ha ezt megteszi, megveri”. Rácné bánatában sósavat ivott.

Mennyi fizetett szabadság jár a munkásoknak?

A nyári szabadságolások idejének elérkeztevel gyakran merül fel az a kérdés, mennyi fizetési szabadság jár a munkásoknak. Tájékoztatásul közöljük a 3000/1938 I. M. számú rendelet idevonatkozó intézkedéseit.

27. §. Az évenkénti fizetési szabadság legrövidebb időtartama hat nap. Ugyanannál a munkaadónál eltöltött egyévi folytonos szolgálat után évenként fizetési szabadságot kell adni. A munkásnak — szolgálatnak, altisztnek — és iparossegédnek ugyanannál a munkaadónál eltöltött ötévi folytonos szolgálat után legalább nyolcnapi szabadságot kell adni. Ez az időtartam a tizenhetedik szolgálati év betöltéséig három évenként egy-egy nappal növekszik. Ehhez képest a tizenhetedik szolgálati év betöltése után — folytonos szolgálat esetében — évenként fizetési szabadságuk legrövidebb időtartama tizenkét nap.

Olyan munkásnak — szol-

gának, altisztnek —, valamint iparossegédnek, aki legalább húsz alkalmazott munkáját irányítja, valamint a művezetőnek és a kereskedősegédnek ugyanannál a munkaadónál eltöltött ötévi folytonos szolgálat után legalább tizenkétnapi szabadságot kell adni. Ez az időtartam a tizenhetedik szolgálati év betöltéséig két évenként egy-egy nappal növekszik. Ehhez képest a tizenhetedik szolgálati év betöltése után — folytonos szolgálat esetében — évenkénti fizetési szabadságuk legrövidebb időtartama tizenhét nap.

31. §. A jelen rendelet alapján fizetési szabadságot első ízben annak a munkavállalónak kell adni, aki az 1938. év folyamán bármikor egyévi folytonos szolgálatot betöltött.

A fizetési szabadság legrövidebb időtartamának növekedése szempontjából az 1937. évi január hó 1-től eltelt szolgálati időt kell számításba venni.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Kondacs János és Frankó Erzsébet fia Pál, Palyov András és Palyov Mária leánya Erzsébet, Sárkány György és Czimrák Anna fia György, Szrnka István és Kiszél Anna fia János, Pálincás Gyula és Babinszky Mária leánya Erzsébet, Brhlik János és Palicska Anna fia Pál, Sztréhovszki Pál és Bakulya Zsuzsanna fia János, Szappanos Sámuel és Nyemcsok Mária leánya Edit. — Házasságot kötött: Kovács András Janecskó Zsuzsannával. Elhaltak: özv. Czinkóczi Mihály 64 éves, Szvák Katalin 28 éves, Patakparti István 10 hónapos, Adamik Andrásné Szappanos Judit 30 éves, özv. Szvák Mihályné Poljoka Katalin 65 éves, özv. Demjan Andrásné Melis Anna 76 éves.

— **Országosan megszervezik a rongyhulladék gyűjtését.** A Textilhulladék Gazdálkodási Tanács elhatározta, hogy az egész országban nagyszabású propagandát indít a textilhulladékok gyűjtése érdekében. A rendszeres textilhulladék gyűjtésről kiadott új kormányrendelet az országot hét körzetre osztja fel, amelyen belül a megbízott főbizományosok és albizományosok dolgoznak.

— **A fodrásziparosok vasárnapi munkaszünete.** Az utóbbi időben a kereskedelemügyi miniszterhez a fodrásziparosok köréből számos kérelem érkezett, amelyből arra lehet következtetni, hogy a fodrásziparosok között az a tévhit terjedt el, mintha az ipari munkának vasárnapokon és más ünnepnapokon szüneteltetéséről szóló és jelenleg tárgyalás alatt álló törvénytervezet a fodrásziparban a teljes vasárnapi munkaszünetet kívánná bevezetni. A kamara közli, hogy a kereskedelemügyi miniszternek a törvénytervezet 8. §-a értelmében a vasárnapi és ünnepnapon teljes munkaszünet alól az ország egész területére vagy annak meghatározott részére a belügyminiszterrel egyetértőleg rendelettel általános érvényű kitételeket lesz módjában megállapítani, többek között olyan munkákra is, amelyeknek végzését a közönség érdeke megköveteli. Ilyen munkát végeznek például a fodrásziparosok is. A fodrászipar vasárnapi és ünnepnapon munkaszünetének szabályozása tehát az említett törvénytervezet törvényerőre emelkedése után is rendeleti úton fog történni. Az új rendeleti szabályozás előtt a fodrásziparosok kívánságait a kereskedelemügyi miniszter a kamarákon keresztül meg fogja hallgatni.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon, rokonok, ismerősök, szomszédok és jóbarátok, kik szeretett édesapánk

Czinkóczy Mihály

temetésén megjelentek és azzal fájdalmukat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják hálás köszönetüket.

Szarvas, 1941. évi július hó.

Gyászoló család.

— **A gyümölcsfák pusztulása** ez évben különösen nagyméretű, azonban nemcsak a magas vízallás és a mult téli fagyok, hanem a monilia rendkívüli kártétele miatt is. A monilia elleni védekezésről, a csemegezőlő termesztésről, a káliszappan legjobb pótszeréről, a gyümölcsbefőzés gyakorlati fogásairól, valamint a gyümölcs, szőlő, zöldségtermesztés időszere teendőiről, a méhés baromfitenyésztéséről ír a „Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozással egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest, V. Vilmos cs. u. 76.

— **A német gőzhenger nyomában.** Egész Európa lenyűgözve figyeli a keleti hadszíntérről érkező híreket. A német hadsereg szovjet elleni bámulatraméltó harcairól rendkívül érdekes fényképet közöl a Tolnai Világlapja új száma. A kenderesi hősi emlékmű leleplezési ünnepségéről, a magyar honvédség diadalmas előnyomulásáról, a szovjet repülőgépek Kassa elleni galád támadásáról és az áldozatok temetéséről képesriportok számolnak be. Külön érdeklődésre tarthat számot a keleti hadszíntér részletes térképe. A szokásos rovatokon, novellákon, a szórakoztató ismeretterjesztő cikkek dús során kívül közel száz kép található a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Hogyan termelhetünk gyorsabban több zsirt?** Az általános népies tenyésztés elavult és rendkívül drága hizlalási módszerének megváltoztatására, korszerűsítésére, továbbá azért, hogy a takarmány jobb kihasználásával a zsírtermelés fokozódjék az országban, a földművelésügyi minisztérium „Jövedelmező sertésenyésztés és az exporthizlalás” címmel szakkönyvet adott ki. Az exporthizlalás lényege az, hogy a süldőket már fiatalabb korban, a szokásosnál 8–10 hónappal korábban hizóba lehet állítani, ha azokat megfelelően takarmányozzuk. A fiatal sertések a takarmányt jobban értékesítik és levágva jobb minőségű húst és több zsirt adnak. Egyik legkitűnőbb gyakorlati sertés hizlaló szakemberünk írta a könyvet, amely minden sertés hizlalással foglalkozó részére, még abban az esetben is, ha csak 1 vagy 2 sertést hizlal saját háztartása szükségleteire, a mezőgazdasági kamaráknál és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyletnél rendelkezésre áll 20 fillérért árban.

Csónakokat jutányosan készít, javít ANDRÁS ISTVÁN ASZTALOS

SPORT

A szarvasi járás legelterjedtebb és legolvasottabb hetilapja!

Szarvas és Vidéke

Hirdetéseik mindig gyorsan és biztosan eredményhez vezetnek!

Törekvés—Kolping 3:1 (0:1)

Mult vasárnap játszotta idehaza első mérkőzését új sportegyesületünk: a Törekvés a mezőtúri Kolping ellen. A mérkőzést zászlócsere előzte meg, amelynek keretében dr. Ópalotay János, a Törekvés elnöke szép szavak kíséretében üdvözölte a vendégeket, illetve nyújtotta át a zászlót. A mezőtúri csapat részéről Hüttich Jenő viszonzta a szarvasiak kedvességét. Ezután kezdődött a mérkőzés, amelyen a csapatok a következő felállításban játszottak: Törekvés: Székely — Kelemen II, Sznagyik — Kelemen I, Kerekes I, Podmaniczky — Fabó, Nagy, Bankó, Fábri, Kerekes II; Kolping: Hüttich — Murányi, Barta — Csekő II, Juhász, Kolesszár — Boda, Király, Tömösvári, Csekő I, Tor.

Az első támadás a szarvasiaké. Bankó jó helyzetből kapufát lő a 2. percben. Mezőtúr lendül ezután játékba. Előbb Tömösvári, majd Boda kerül jó helyzetbe, de mindketten rosszul célozzák meg Székely kapuját. Változatos mezőnyjáték követi az első negyedóra próbálkozásait. Vezetést meglepetésre a Kolping szerez a 20. percben: Boda pompás beadását Tömösvári egyből küldi a hálóba, 0:1. A gólról erősít a Törekvés, de az egyenlítés e félidőben nem sikerül. Kerekes II egymásután fut le szépen a szélen, de kezdeményezéseinek befejezéséhez nincs szerencséje. Esemény még e játékrészben Bankó újabb kapufalövése a 38. percben és egy kapu mögé ívelt szögletgúgás.

Szünet után óriási akarattal és lelkesedéssel fekszik bele a Törekvés a játékba és ennek eredményeképpen a 7. perc meg is hozza kiegyenlítést: Fábri gólnak látszó lövését az egyik Kolping-hátvéd kézzel fűti ki, s az ezért járó 11-est Bankó küldi a jobbsarokba, 1:1. Az egyenlítést nagylendületű Törekvés-támadások követik, de újabb eredmény egyelőre nincs a csatárok rossz napja miatt. A 20. percben Nagy „megsérül” és öt percre kiáll. A 28. percben Bankó hagy ki óriási helyzetet, ezt követően pedig Kerekes II lő mellé újból gólnak ígérkező helyzetekből. A 31. percben Barta utánrúgásért a kiállítás sorsára jut. A Kolping így sem roppan össze, sőt még veszélyesen is támad, de a védelem a nagyszerűen játszó Sznagyikkal az élen, biztosan áll a lábán. A 39. percben Kerekes II bombalövése gólt érdemelne, de az ezúttal a kapufán csattan. Végre a 41. percben vezetést szerez a Törekvés: Nagy lövését Murányi kézzel akasztja, a 11-est most is Bankó lövi és nem hibáz, 2:1. A gól után Nagy csúnya sportszerűtlenségét a játékvezető kiállításal torolja meg. Az utolsó percben éri el harmadik gólját a Törekvés: Kerekes II kitűnő beadását Bankó szép lövéssel küldi a hálóba, 3:1.

A mérkőzést megérdemelten nyerte a valamivel jobb Törekvés. A győzelem azonban nem

volt valami meggyőző. Többet vártunk a Törekvéstől, mert a csapatában játszó játékosoktól jobb teljesítményeket is láttunk már, nem is egyszer. Legfőbb okát ennek az összeszokottság és edzések hiányában látjuk. Biztosak vagyunk benne azonban, hogyha a fenti hibáktól mentes lesz a csapat, s lelkesedésük továbbra is megmarad, akkor a Törekvés — tekintve, hogy a csapat játékosgárdáját ifjúsági labdarúgók alkotják — Szarvas község sportjának sok sikert eredményezhet — idővel.

Egyébként Székely a gólt nem védhette. A hátvédek közül Sznagyik volt a jobbik, aki nagyszerű játékkal a mezőny fölé emelkedett. Kelemen II is kielégített. A fedezetsorban a sorrend: Podmaniczky, Kerekes I, Kelemen I. A támadósorban a két fiatal tehetség: Fábri és Kerekes II volt a legjobb. Mindkettő nagy jövő előtt áll, feltéve, ha komolyan veszik a labdarúgást (vonatkozik ez Sznagyikra is). Bankó eredményessége dicséri. Fabó igen gyenge. Nagy sportszerűtlenségével „tűnt ki” csupán. A mezőtúriaknál Hüttich, Murányi, Juhász, Tömösvári, Tor emelkedtek játékkal társaik fölé.

Podmaniczky, a mérkőzés játékvezetője — nagyon helyesen — szigorúan torolta meg a sportszerűtlenségeket, meggátolva azok továbbfajulását!

Vasárnap: Turul—Törekvés

Július 13-án, vasárnap délután érdekes mérkőzésnek lehet szemtanúja Szarvas közönsége, amikor is a Turul a Törekvés ellen fog játszani, tehát derbi-jellege lesz ennek a találkozásnak. Reméljük, hogy a mérkőzés nívós és sportszerű küzdelmet fog eredményezni. Tip-pünk 3-4-gólos Turul-győzelem.

Hunyadi—OMTK 1:0 (1:0)

A békésszentandrási Hunyadi vasárnap játszotta utolsó bajnoki mérkőzését a most befejezés előtt álló fordulóban az örök riválissal az orosházi MTK-val. Szezonvégi formában — mindkét csapat erősen tartalékolta — folyt le a mérkőzés Orosházán, amelyet a kissé szerencsésebb Hunyadi megérdemelten nyert meg a formába lendült Sinka I. góljával. A jóképességű szentandrási csapat az utolsó hetek huszoros bravúrijaival ismét elfoglalta a bajnoki tabellán a 4. helyet, amelyet lényegesen már az egy hátralévő KoTE—CASS mérkőzés — hisszük — nem fog befolyásolni. A Hunyadi előkelő helyezését — egy pár kiváló játékos mellett — az egység és egészséges sportszellemnek, a lelkes sportszeretnek, fegyelemnek, küzdenikészségnek köszönheti. Tanulhatnának a szarvasi játékosok tőlük!

— A nyári színházi eseményekről. Írásban és képben közöl beszámolót a Délbáb színházi hetilap legújabb száma. Friss kuliszamögötti pletykák, színes riportok, magyar írók remek elbeszélései dívatrovat, társaság, rejtvények, humor, tőkietes képes heti rádióműsor és rengeteg szebbnél szebb kép, ez a Délbáb, a legszebb és legolcsóbb színházi hetilap, ára csak 14 fillér.

Május hó 5 től érvényben

lévő vasúti összeköttetések

Szarvasról indul Mezőtúr felé
délelőtt 7 óra 35 perckor, csatlakozása van Budapestre (gyors) érk. 11 óra 25 perckor
délután 16 óra 29 perc csatlakozása van Békéscsabára gyors
este 19 óra 21 perc csatlakozása van Bpestre (személy) érk. reggel 4 óra 50 perc Békéscsabára (személy)

Szarvasról indul Orosháza felé
délelőtt 6 óra 31 perc
délután 13 óra 10 perc
este 18 „ 45 perc

APRÓHIRDETÉSEK

Vitéz Orbán Lászlónak Mangolban lévő villája eladó, lakásán butorozott szoba kiadó

Jókarban lévő L. ker.: 260. szám alatti ház eladó.

Békésszentandráson 110 hold föld haszonbérbe kiadó tanya-épületekkel. Érdeklődni Csernus Ferencnél. 175

II. ker. 383 számú ház eladó. Érdeklődni II. ker. 353 alatt. 174

Méhrajok — nagyobb mennyiségben is — jutányosan kaphatók Bocskay utca 210 alatt. 173

Szappanos zugban 300 négyzetes veteményes eladó. Érdeklődni II. ker. 382. 171

Egy hálószoba, több bútor darab és egy zongora eladó. Érdeklődni III. ker. 173 sz. alatt. 180

Eladó 30 hold föld tanyával Csabacsüdön. Érdeklődni lehet III. ker. 122 sz. alatt. 185

Használt férfi szabógép eladó I. ker. 273 szám. 181

Eladó 3x5-ös viaszkos vízmentes ponyva Kriska rőfős kereskedőnél. 182

Figyelem! Járművezetők jobbra hajts, balra előzz!

Folyó hó 3-án az Öcsödről délután 4 órakor Szarvasra induló autóbusszon elveszett egy női arany karóra piros borszíjon. Esetleg Szarvason délután fél 5 és hat óra között. A becsületes megtaláló jutalom ellenében értesítést tegyen Bak Margit Öcsöd címre. 184

Öcsöd-bábockai határban — vasúttól 3 km. — Kovács Imréné, Csonka Eszter 25 m. hold szántóföldje tanyával f. év okt. 1-től, akár haszonbérbe, akár felesbe kiadó. Úgyancsak ott és akkora szántóföld tanyával, mesgyés tőszomszédságban, szintén kivehető. Bérleti feltételek megtudhatók Páczai Mihály ny. tanítótól Öcsöd Piac-tér 600. 183

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

Felhívás! Ezúton értesítem és felhívom a nagyérdemű közönséget, amelyben vidéken v. vidéki kórházban elhelt hozzátartozóját szállítási óhajja, forduljon cégemhez.

Halottszállítást autón az ország bármely területére v. területéről vállalom. Kérem a n. é. közönség szives támogatását és vagyok szolgálatra barmikor kész **tisztelettel**

Kovács György temetkezési és halottszállítási vállalkozó. Békéscsaba, Bánát-u. 17. Telefon 580. — Bővebb felvilágosítással szolgál Nádházi János temetkezési vállalk. Szarvas Telefon 42. 94

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a **zöld hitel folyósítását** megkezdtem. Az érdeklődők Kossuth téri irodámban jelentkezzenek.

GAAL FERENC gabona- és terménykereskedő 133

TENNISZÜTŐK
húrozását vállalja
a **Müller-cég**